

## BESLUT

2020-10-19 Dnr: 20/02936

### SAKEN

*Morgonstudion*, SVT1, 2020-07-20, kl. 7.00, 7.30, 8.00, inslag där ett bilmärkes logotyp visades i bild; fråga om otillbörligt gynnande

### BESLUT

Inslagen fälls. De strider mot bestämmelsen om otillbörligt gynnande av kommersiella intressen.

### AVGIFT

Nämnden beslutar att ansöka hos förvaltningsrätten om att Sveriges Television AB ska betala en särskild avgift.

---

### INSLAGEN

Inslagen var ett i huvudsak bildsatt nyhetstelegram som handlade om att färre än väntat hade ansökt om körkortslån och att regeringen gett Centrala studiestödsnämnden, CSN, i uppdrag att se över ansökningsprocessen.

Under hela inslagen visades en infogad skylt i nedre delen av bilden, med texten ”Körkort. Regering vill se över ansökningsprocess. Färre ansöker om körkortslån.” Till höger om texten visades en stillbild med ett bilmärkes logotyp under en övningskörningsskylt. På bilden syntes även en hand röra vid övningskörningsskylten medan en annan höll i en körkortsbok och ett papper. Skylten med texten och bilden hade i inslagen en sammanlagd visningstid om cirka 35 sekunder (kl. 7.00), 33 sekunder (kl. 7.30) och 44 sekunder (kl. 8.00).

Under inslagen visades ett flertal olika filmade bildsekvenser i en följd. Bland annat syntes en närbild på en övningskörningsskylt, bilar i trafik, en växelspak i närbild, CSN:s logotyp på en husfasad, baksidan på en bil med en övningskörningsskylt samt en skylt på en fasad med texten ”Förarprov. Trafikverket”.

## **ANMÄLAN**

Anmälaren ställer sig frågande till vad bilmärket hade med den i inslagen presenterade nyheten att göra och anser att det var otillbörlig reklam när bilmärkets logotyp syntes i bild samtidigt som Trafikverkets logotyp.

## **PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE**

Sveriges Television AB (SVT) anser att inslagen överensstämmer med bestämmelsen om otillbörligt gynnande och anför i huvudsak följande.

Stillbilden som fanns i grafiken för att ge stöd till det bilsatta telegrammet bestod till största delen av den välkända gröna skylten med texten ”Övningskör”, fastsatt på baksidan av en bil, samt en hand som håller i papper. Att en bild valdes där också logotypen för bilmärket exponerades var ett misstag som SVT beklagar. När misstaget upptäcktes, efter nyhetssändningen kl. 8.00, lyftes inslaget bort från resterande nyhetssändningar denna morgon.

Även om publiceringen var ett misstag vill SVT poängtera att logotypen som exponerades var liten, den var placerad i utkanten av bilden och att det inte förekom någon särskild fokusering på den. Varumärket stod inte utskrivet, det nämnades inte vid namn och det förekom heller inga säljfrämjande inslag. Exponeringen av den lilla logotypen i det nu aktuella inslaget var drygt 30 sekunder.

## **AKTUELLA BESTÄMMELSER**

Ett program som inte är reklam får inte på ett otillbörligt sätt gynna kommersiella intressen. Det får inte uppmuntra till inköp eller hyra av varor eller tjänster eller innehålla andra säljfrämjande inslag, eller framhäva en vara eller tjänst på ett otillbörligt sätt (5 kap. 5 § radio- och tv-lagen). Ett gynnande av ett kommersiellt intresse är otillbörligt om det inte kan motiveras av något informations- eller underhållningsintresse.

När inspelningen eller sändningen av ett program eller inslag sker under förhållanden som programföretaget helt råder över och exponeringen inte kan motiveras redaktionellt ställs särskilda krav på restriktivitet med exponering av varumärken eller logotyper.

Vid överträdelser av bestämmelser om annonser, sponsring, produktplacering och otillbörligt gynnande av kommersiella intressen kan granskningsnämnden ansöka hos förvaltningsrätten om att programföretaget ska betala en särskild avgift (17 kap. 5 § radio- och tv-lagen).

## **GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING**

Bilmärkets logotyp syntes tydligt på den infogade stillbilden under hela inslagen. Genom denna långvariga exponering uppkom ett gynnande av bilmärket. Gynnandet var inte motiverat av något informations- eller underhållningsintresse. Inslagen strider därför mot bestämmelsen om otillbörligt gynnande av kommersiella intressen.

## **SÄRSKILD AVGIFT**

Granskningsnämnden beslutar att ansöka hos förvaltningsrätten om att SVT ska påföras en särskild avgift för överträdelsen av bestämmelsen om otillbörligt kommersiellt gynnande. Nämnden anser att överträdelsen motiverar en avgift om 50 000 kr.

Detta beslut har fattats av Malin Bonthron, Ulrika Hansson, Clas Barkman, Berivan Yildiz, Bo-Erik Gyberg, Gunnar Springfieldt och Sofia Olsson Olsén efter föredragning av Hanna Teleman.

På granskningsnämndens vägnar

Malin Bonthron

Hanna Teleman

---

*Originalhandlingen med namnunderskrifter förvaras hos myndigheten.*